

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17C/120/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115205785
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3115205785.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v právnej veci navrhovateľky: N. C., bytom T.-C., ul. J. XX/XX, proti odporcovi: B.. Z. J., so sídlom v O. K., ul. M. XXX/XXX, správca úpadcu: E. C., bytom T.-C., ul. J. XX/XX, o určenie vlastníckeho práva, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a .

II. Odporcovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 18.03.2015 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh, ktorým sa navrhovateľka domáha, aby súd rozhodol, že navrhovateľka je podielovou spoluvlastníčkou pozemku parcela C. - orná pôda o výmere 601 m², nachádzajúcom sa v kat. úz. C. a rodinného domu so súp.č. XX, postavenom na tomto pozemku, evidovanými na LV č. XXXX vedeným Okresným úradom T., katastrálny odbor, s veľkosťou podielu X/X. Zároveň si uplatnila aj právo na náhradu trov konania.

Tento návrh odôvodnila tým, že dňa 11.12.2006 ako predávajúca uzatvorila s odporcom a Q. P. ako kupujúcimi kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol predaj spoluvlastníckeho podielu o veľkosti X/ X k uvedeným nehnuteľnostiam. Právnym nástupcom Q. P. je odporca. Kúpna cena bola dohodnutá 900.000,-Sk. Spôsob platby bol dohodnutý pri podpise zmluvy v hotovosti. Žiadne peniaze však navrhovateľke vyplatené neboli. Kupujúci s tak dostali do omeškania s plnením tejto zmluvy, preto navrhovateľka listom zo dňa 25.06.2013 adresovaným odporcovi ako aj Q. P. odstúpila od zmluvy. Na základe týchto skutočností je ohrozené jej vlastnícke právo, preto má naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 15.08.2012 sp.zn. 28K/30/2012 došlo k vyhláseniu konkurzu na majetok odporcu, a teda aj na predmetné nehnuteľnosti. Správca konkurznej podstaty môže za účelom uspokojenia veriteľov odporcu tieto nehnuteľnosti predat', čím by bol ohrozený majetok navrhovateľky. Na základe odstúpenia od uvedenej kúpnej zmluvy navrhovateľka u správcu uplatnila svoje právo namietnuť podľa § 78 ods.3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, že veci sa nemali zahrnúť do súpisu majetkovej podstaty úpadcu. V tejto súvislosti je na tunajšom súde vedené konanie pod sp.zn. 39Cbi/65/2013 o vylúčení majetku zo súpisu majetkovej podstaty.

Súd návrh doručil odporcovi do vlastných rúk dňa 03.06.2015. Na doručený návrh reagoval odporca písomným podaním zo dňa 03.06.2015, v ktorom uviedol, že žaloba je nedôvodná, účelová a bez právneho základu. Zároveň vzniesol námietku premlčania práva na odstúpenie od kúpnej zmluvy uzavretej dňa 11.12.2006, listom zo dňa 25.06.2013. Takisto poukázal na svoju povinnosť konkurzného správcu speňažovať majetok úpadcu a na skutočnosť, že dosiahnuť vylúčenie majetku zo súpisu inými právnymi prostriedkami ako napr. určovacou žalobou bráni ust. § 78 ods.8 zákona o konkurze a

reštrukturalizácii. Pritom žaloba o vylúčenie majetku zo súpisu bola navrhovateľkou podaná a konanie je vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 39Cbi/65/2013.

Za účelom rozhodnutia o návrhu navrhovateľky súd vytýčil pojednávanie na deň 16.07.2015, ktoré na základe žiadosti navrhovateľky súd odročil na deň 23.07.2015 a opätovne riadne predvolal účastníkov konania. Odročeného pojednávania sa navrhovateľka nezúčastnila. Vzhľadom na to, že neboli splnené podmienky na odročenie pojednávania, súd vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľky podľa § 101 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku.

Odporca na pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava svojho písomného vyjadrenia zo dňa 03.06.2015, a preto navrhuje aby súd návrh zamietol.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to: Kúpnu zmluvou zo dňa 11.12.2006, odstúpeniami od zmluvy zo dňa 25.06.2013, Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25.02.2015 sp. zn. 17Co/1062/2013, výpisom z listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie C., listom navrhovateľky zo dňa 07.08.2013 a návrhom na začatie konania z pripojeného spisu sp. zn. 39Cbi/65/2013. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil tento, pre rozhodnutie súdu podstatný skutkový stav:

Odporca je konkurzným správcom úpadcu E. C., bytom T.-C., ul. J. XX/XX. Úpadca je výlučným vlastníkom pozemku parcela registra „C“ č. XXX/X - orná pôda o výmere XXX m², nachádzajúcom sa v kat. úz. C. a rodinného domu so súp.č. XX, postavenom na tomto pozemku, evidovanými na LV č. XXXX vedeným Okresným úradom T., katastrálny odbor. Kúpnu zmluvou zo dňa 11.12.2006 navrhovateľka ako jedna z troch podielových spoluvlastníkov previedla spoluvlastnícky podiel o veľkosti 5/8 k celku k uvedeným nehnuteľnostiam za kúpnu cenu 900.000,-Sk na odporcu a Q. C.. V čl. III. Kúpnej zmluvy je uvedené, že predávajúcej č.1 N. C. vyplatí kupujúci sumu 900.000,-Sk v hotovosti pri podpise tejto zmluvy, čo predávajúca svojim podpisom potvrdzuje. Listami zo dňa 25.06.2013, ktoré majú rovnaký obsah, a ktoré navrhovateľka adresovala odporcovi a Q. P., mienila odstúpiť od predmetnej kúpnej zmluvy. Dôvodom odstúpenia bolo to, že jej neboli vyplatené žiadne peniaze. Listom zo dňa 07.08.2013 si navrhovateľka u odporcu uplatnila svoje právo podľa § 78 ods.3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii na vylúčenie predmetných nehnuteľností zo súpisu majetku úpadcu. Dňa 13.08.2013 navrhovateľka doručila tunajšiemu súdu žalobu o vylúčenie majetku zo súpisu majetkovej podstaty úpadcu, ktorá smeruje proti odporcovi. Konanie je vedené pod sp.zn. 39Cbi/65/2013, nie je skončené, pričom vo veci doposiaľ nebolo otvorené pojednávanie.

Podľa § 80 Občianskeho súdneho poriadku návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 48 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 100 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremičujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Na základe zisteného skutkového stavu a po aplikácii citovaných ustanovení právnych predpisov, súd právne posúdil vec takto:

Navrhovateľka sa návrhom na začatie konania domáha určenia jej spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Podľa § 80 Občianskeho súdneho poriadku návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je iba vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem. Z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky vyplýva, že ak sa zamieťa žaloba pre neexistenciu naliehavého právneho záujmu, je vylúčené sa súčasne zaoberať žalobou vo veci samej. Preto sa súd v prvom rade zaoberal touto, pre konanie podstatnou právnou skutočnosťou. Účelom podmienky existencie naliehavého právneho záujmu je zabrániť vyvolávaniu zbytočných sporov bez praktického významu pre ich účastníkov. Určovacia žaloba predovšetkým prichádza do úvahy vtedy, keď jej prostredníctvom možno eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu, pričom k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť iným spôsobom. Ďalej sa uplatní v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky zodpovedá obsahu a povahe príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov medzi účastníkmi. Ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať splnenie týchto funkcií, nie je daný naliehavý právny záujem na určení. V judikatúre je takisto ustálené, že navrhovateľ má vo všeobecnosti naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, ktorou sa domáha určenia svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ak nie je zapísaný v katastri nehnuteľností ako jej vlastník. Rozhodnutím súdu v konaní na základe takejto žaloby, sa môže zosúladiť faktický stav (nesprávna evidencia vlastníctva v katastri nehnuteľností) s právnym stavom.

Žaloba o určenie v zmysle § 80 písm.c/ Občianskeho súdneho poriadku nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak má požadované určenie len povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie právny vzťah alebo právo, a to najmä vtedy, ak takáto predbežná otázka nerieši alebo nemôže riešiť celý obsah alebo dosah sporného právneho vzťahu alebo práva. Stav ohrozenia práva žalobcu alebo neistota v jeho právnom postavení sa totiž v takomto prípade neodstráni iba tým, že bude vyriešená predbežná otázka, z ktorej bez ďalšieho vzťah (právo) významný pre právny pomer účastníkov ešte nevyplýva, ale až určením, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je.

V danej veci popri tomto konaní prebieha aj konanie o (tzv. excindačnej, vylučovacej) žalobe na vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty (konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 39Cbi/65/2013). Preto je potrebné vyriešiť otázku, či navrhovateľka má naliehavý právny záujem na požadovanom určení aj keď sa zároveň v inom konaní domáha vylúčenia predmetných nehnuteľností (resp. spoluvlastníckeho práva k nim) zo súpisu konkurznej podstaty.

Podľa existujúcej judikatúry výsledkom úspešného uplatnenia vylučovacej (excindačnej) žaloby je vylúčenie určitého majetku zo súpisu podstaty a tým i straty správcovho oprávnenia nakladať s týmto majetkom a najmä možnosti speňažiť ho. Pokiaľ určitý majetok drží správca, je zrejmé, že ho vydá tomu, kto bol úspešný v spore o jeho vylúčenie zo súpisu. Vylučovaciu žalobu je potrebné súčasne odlišovať od žaloby na určenie vlastníckeho práva. Zahnutím majetku do konkurznej podstaty sa nikdy nemení skutočný vlastník tohto majetku, či ním bol úpadca alebo iná osoba. Zápisom majetku do súpisu konkurznej podstaty, rovnako ako právoplatným rozhodnutím o jeho vylúčení zo súpisu konkurznej podstaty, nemôže byť nikdy určený vlastník takéhoto majetku. Zápis majetku do súpisu podstaty iba deklaruje navonok skutočnosť, že správca považuje tento majetok za majetok podstaty a nakladá s ním ako s majetkom podliehajúcim konkurzu. Rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva žalobcu nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama o sebe za následok vylúčenie tejto veci zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu.

Takisto Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze pod sp.zn. III. ÚS 531/2012 uviedol, že zo skutočnosti, že vec bola zaradená do súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu, nemožno vyvodzovať, že by navrhovateľ nemal naliehavý právny záujem na určení, že je spoluvlastníkom tejto veci. Obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 28.10.2009 sp.zn. 4Cdo/96/2008 uviedol, že sama skutočnosť, že prebieha konanie o (excindačnej) žalobe na vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty, nezakladá bez ďalšieho nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení, že je vlastníkom tejto veci.

Vzhľadom k vyššie uvedenému súd konštatuje, že aj napriek prebehajúcemu konaniu o vylúčení predmetných nehnuteľností zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu, má navrhovateľka naliehavý právny záujem na požadovanom určení svojho spoluvlastníckeho práva k

predmetným nehnuteľnosťami. Preto sa súd zaoberal aj meritom veci, teda dôvodnosťou návrhu. Po právnom posúdení skutočností vyplývajúcich zo zisteného skutkového stavu súd konštatuje, že návrh navrhovateľky je nedôvodný.

Súd ponecháva stranou otázku prípadných vecnoprávných účinkov odstúpenia od kúpnej zmluvy, na základe ktorej bolo prevedené spoluvlastnícke právo navrhovateľky k predmetným nehnuteľnosťami, pretože k riadnemu odstúpeniu od kúpnej zmluvy zo dňa 11.12.2006 nedošlo. V prvom rade preto, že na odstúpenie od tejto zmluvy neboli dané dôvody a v druhom rade preto, že ak by aj bol daný dôvod na odstúpenie od zmluvy, toto právo by bolo premlčané. Na premlčanie súd prihliadal, pretože počas konania odporca vzniesol riadnu námietku premlčania práva na odstúpenia od zmluvy.

K prvému z uvádzaných dôvodov zamietnutia návrhu súd uvádza, že tvrdenie navrhovateľky o tom, že kúpna cena jej doposiaľ nebola zaplatená, je v rozpore s listinným dôkazom, ktorý sama predložila súdu, a to kúpnu zmluvou zo dňa 11.12.2006. V čl. III. Kúpnej zmluvy je uvedené, že predávajúcej č.1 N. C. (teda navrhovateľke) vyplatí kupujúci sumu 900.000,-Sk v hotovosti pri podpise tejto zmluvy, čo predávajúca svojim podpisom potvrdzuje. Teda navrhovateľka svojim podpisom, ktorý bol navyše aj notársky overený, potvrdila vyplatenie sumy 900.000,-Sk (kúpnej ceny za jej spoluvlastnícky prevod) v hotovosti. Preto ak dôvodom odstúpenia od kúpnej zmluvy malo byť omeškanie kupujúcich so splnením ich povinnosti zaplatiť kúpnu cenu, súd konštatuje, že takýto dôvod nebol daný, a preto aj odstúpenie od zmluvy nemôže vyvolať žiadny právny následok. Je pritom zarážajúce, že navrhovateľka mienila odstúpiť od zmluvy po približne 6 a pol rokoch od porušenia tak podstatnej povinnosti kupujúcich, ako je zaplatenie kúpnej ceny. Aj vzhľadom k značnému času, ktorý uplynul medzi (nepreukázaným) porušením zmluvnej povinnosti kupujúcich a odstúpením od zmluvy (listami zo dňa 25.06.2013), je dôvodná námietka premlčania práva na odstúpenie od zmluvy, ktorú vzniesol odporca. Ak by bolo odstúpenie od zmluvy dôvodné, nemohlo by vyvolať žiadne právne následky pre jeho premlčanie. V danom prípade by premlčacia doba začala plynúť od 12.12.2006 (1. deň omeškania so splnením povinnosti kupujúcich na zaplatenie kúpnej ceny) a uplynula by dňa 12.12.2009, teda po troch rokoch v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Pritom k odstúpeniu od zmluvy malo dôjsť najskôr dňa 25.06.2013 (kedy bol vyhotovený list, obsahom ktorého je odstúpenie od kúpnej zmluvy).

Argumentácia navrhovateľky spočívajúca v tom, že vlastnícke právo je nepremlčateľné, nie je dôvodná, pretože pri odstúpení od zmluvy nejde o samotné vlastnícke právo, ale o právo odstúpiť od zmluvy. Nie je správne zamieňať právo na urobenie právneho úkonu od následkov, ktoré tento právny úkon môže vyvolať. Aj podľa dlhoročnej a ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky právo na odstúpenie od kúpnej zmluvy sa premlčuje, a to v trojročnej premlčacej dobe (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 07.06.1994 sp.zn. 1 Cdo 42/94, publ. ako R 22/1995). Táto argumentácia navrhovateľky je teda zjavne účelová.

Vo vyjadrení zo dňa 15.07.2015 navrhovateľka uviedla, že podľa zákona kúpna zmluva nemohla byť vôbec platne dohodnutá, keďže nedošlo k zaplateniu dohodnutej kúpnej ceny za predmet kúpy. V tomto vyjadrení teda navrhovateľka v podstate doplnila argumentáciu o novú skutočnosť, a to neplatnosť kúpnej zmluvy, pretože v návrhu na začatie konania platnosť zmluvy nespochybňovala, iba tvrdila, že od nej platne odstúpila. Uvedená argumentácia je však takisto zjavne nesprávna a nedôvodná, pretože navrhovateľka priznáva porušeniu zmluvnej povinnosti (nezaplatenie kúpnej ceny) účinky neplatnosti zmluvy.

Podľa § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania súd rozhodoval podľa § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku, pretože odporca bol v konaní plne úspešný. Vzhľadom ku skutočnosti, že si náhradu trov konania neuplatnil, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.